

The Bet gewonnen

Energievoorziening
Op www.energietransitiemodel.nl kun je op een simpele manier zelf aan de slag met het ingewikkelde probleem van de energie markt in Nederland. Lukt het jou om een oplossing te vinden voor de Nederlandse energie voorziening?
www.energietransitiemodel.nl

LEERLINGEN VAN HET STEDELIJK DALTON LYCEUM WANNEN HUN BET

THE BET RIGHT HERE, RIGHT NOW!

The Bet

In juni hebben twee scholen die deelnamen aan het project "The Bet" gewonnen van hun gemeente!

In Dordrecht heeft het Stedelijk Dalton Lyceum de weddenschap om 8% CO₂ te besparen ruim gehaald, zij bespaarden maar liefst 29,3%!

Ook het Greijdanus college won van de wethouder van milieu, zij bespaarden 26,2%.

Beiden scholen werden door de wethouder van milieu getraakteerd op een smakelijke biologische lunch.

Zelf een bet organiseren op jouw school? Kijk op www.thebet.nl.

13 oktober zal JMA@school gastlessen geven aan middelbare scholieren tijdens de jaarlijkse Rotterdamse Jongeren Milieu Excursie (RJME). 1500 jongeren gaan kennis maken met de thema's milieu en duurzaamheid. Wij zullen lessen geven over klimaat en energiebesparing, iets wat in Rotterdam een zeer belangrijk onderwerp is.

Vega
Een dag of week zonder vlees? Kijk voor lekkere recepten op www.vegatopia.nl

TNT Post
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

78 De nieuwsbrief van het netwerk voor iedereen die jong is en actief voor natuur en milieu

DE WERELD EN HET MILIEU

Ambitieuze milieuplan in Zuid Afrika

VOORTGEZET ONDERWIJS
The Bet gewonnen

MBO NETWORK
ROC The Game!

MBO NETWORK

Welke ROC is de duurzaamste?

ROC The Game!

ROC The Game is van start gegaan! ROC's uit Amsterdam, Delft, Dordrecht, Apeldoorn en Veghel zijn de strijd met elkaar aangegaan! Tijdens "the game" gaan zij in drie onderdelen uitmaken welke ROC de duurzaamste is.

Onderdeel 1 is een workshopronde: JMA@school heeft op alle scholen workshops gegeven over klimaatverandering. Met studenten van de opleiding bouwkunde hebben wij bijvoorbeeld bekeken op welke manieren gebouwen duurzamer gebouwd kunnen worden om energie te besparen.

In onderdeel 2 gaan alle 1500 deelnemende studenten thuis energie besparen. Hoe? Door gebruik te maken van het door JMA ontwikkelde bespaarformulier zullen de studenten bijhouden welke besparingen zij in 1 week tijd uitvoeren!

Bij de laatste opdracht gaat een deel van de studenten aan de slag om lokaal een milieuvriendelijke opdracht uit te voeren. Meer informatie hierover vind je op www.rocthegame.nl

Lessen nu ook digitaal

Vanaf 16 september staat de digitale leeromgeving van JMA@school online. Op dit deel van de site vind je lessen en opdrachten voor verschillende niveaus (zowel VO als MBO) die eenvoudig in de elke les in te passen zijn. Leerlingen en studenten kunnen zelf digitaal deze opdrachten uitvoeren. Voor docenten is er een apart gedeelte op de site waarvoor je je kunt inloggen. Hier vind je dan de antwoorden van alle opdrachten en achtergrondinformatie bij de lessen! Neem er eens een kijkje en mocht je hier vragen over hebben, dan kun je natuurlijk altijd contact met ons opnemen!

In de toekomst zal de digitale leeromgeving verder uitgebreid worden en via deze nieuwsbrief zullen we je daarvan natuurlijk op de hoogte houden!

Ga naar www.jma.org > JMA@school > digi-leeromgeving

WIST JE DAT:

je op www.welvaarders.nl een game kunt spelen in een stad die geregeerd wordt door de wrede leider Doge? Help de inwoners en maak kans op een reis naar Peru. Iedere deelnemer kan aan het einde van het spel een kortingsbon voor de wereldwinkel uitprinten.

2009 weer een **warme zomer** was? Het was zelfs de negende warme zomer op rij, zodat de 21e eeuw enkel nog maar warme zomers op zijn naam heeft staan.

vanaf 2011 iedereen op de middelbare school **maatschappelijke stages** moeten lopen? Jij misschien nu al wel, maar weet je nog niet waar? Kijk dan op www.maatschappelijkstages.nl.

je tot 30 september mee kan doen aan de **ekotellingen**? Kijk op www.ekotellingen.nl, download de EKO-telkaart en tel de biologische & fairtrade producten in jouw supermarkt!

het 15.500 liter water kost om een kilo biefstuk te produceren en 10.000 liter voor een kilo katoen? Op de Engelse website www.waterfootprint.org kun je je eigen **watervoetafdruk** berekenen.

heb je ook een wist-je-dat-je? mail 'em door naar school@jma.org

wie wat waar

Alle individuele leden en die van de JMA@schoolgroepen, krijgen 4 keer per jaar de nieuwsbrief. Tenminste als wij hun adres hebben! Geef dus de naam en het adres van de (nieuwe) leden van je groep door aan JMA@school!

Jij in de JMA@school?
Jouw actie ook in de JMA@school? Heb je een leuk idee of een goede tip? Mail dan naar Anne of Juriaan!

Wil je ook de JMA@school?
Vraag hem dan gratis aan via school@jma.org

Advies en lespakketten nodig?
JMA kan gastlessen geven, milieuprojectdagen organiseren en heeft daarnaast materialen beschikbaar.

Geef de JMA@school door!
Heb je vrienden, klasgenoten die ook interesse hebben in milieu? Nieuwe leden in je milieugroep? Of collegadocenten die ook weleens een milieules willen organiseren? Geef ze dan de JMA@school.

Waar zit JMA@school
JMA@school is een project van Jongeren Milieu Actief en is gehuisvest in het kantoor van Milieudefensie. JMA is de jongerenorganisatie van Milieudefensie.

JMA
T (020) 550 7300
Postbus 19199
1000 GD Amsterdam
e-mail: school@jma.org

De redactie streeft ernaar om zoveel mogelijk de beelden van foto's te achterhalen. Mocht er overhoopt toch een foto zijn overgenomen waar het auteursrecht op van toepassing is, neem dan contact op met het kantoor van JMA.

Colofon:
vormgeving: Eric Mels, Hoorn
drukker: Macula, Boskoop

Klimaatboodschap per flessenpost

Kopenhagen

Van 7 t/m 18 december beginnen in Kopenhagen de klimaatonderhandelingen tussen alle regeringsleiders. Zij moeten samen afspraken maken voor de periode na 2012 wanneer het Kyoto protocol is afgelopen. Tijdens deze conferentie wordt onder andere bepaald hoeveel CO₂ landen mogen uitstoten.

Deze zomer stond JMA op verschillende festivals en introductie beurzen van hoge scholen en universiteiten. Zowel nationaal als internationaal moeten er grote stappen gezet worden om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan en daarom roept JMA alle festivalgangers op flessenpost aan de regering te sturen.

Honderden gerecyclede flesjes zijn inmiddels gevuld met de oproep aan de regering om een sterker klimaatverdrag te tekenen.

Op 14 oktober zullen alle flesjes aangeboden worden op Het Plein in Den Haag.

Was je niet op de festivals?

Ook online kun je jouw message in a bottle sturen. Ga naar www.sendingoutanos.org. Hier kun je ook foto's van de festivaltour en belangrijke informatie vinden.

Goeie ideeën over duurzaamheid?

Start je wereldinitiatief op www.voordewerldvanmorgen.nl. De actie loopt tot 30 oktober.

cybermannetje®

SENDING OUT AN SOS
stuur jouw klimaatboodschap aan de regering

Zuid Afrika

VL29

PRACHTIGE LANDSCHAPPEN

Soms een tikje droog

Zuid Afrika ligt, de naam zegt het al, in het zuidelijkste puntje van het continent Afrika. Het land is 39 keer zo groot als Nederland en er wonen ongeveer 49.000.000 mensen. Het is een prachtig land met verschillende landschappen en natuurgebieden omringd door de Indische en de Atlantische oceaan, gastvrij voor toeristen en veel verschillende culturen en bevolkingsgroepen. Ook is het een ingewikkeld land met een historie van onderdrukking en rassenscheiding en ook nu nog bestaan er grote verschillen tussen arm en rijk, wit en zwart en stad en platteland.

Apartheid

In Zuid-Afrika was lange tijd sprake van een regime van "apartheid", een ongelijke behandeling van inwoners op basis van hun huidskleur. Donkere mensen hadden tussen 1948 en 1990 minder rechten dan blanken, zo mochten zij bepaalde banen niet uitoefenen en was het verboden om met mensen van een ander ras te trouwen. Er werden woonplaatsen toegewezen aan de zwarte bevolking, deze townships zijn wijken met huisjes van golfplaten waar zwarte mensen dicht op elkaar woonden, afscheiden van witte of gekleurde burgers. In de jaren '90 eindigde de apartheid doordat de vrijheidsstrijder Nelson Mandela na jarenlange gevangenschap werd vrijgelaten en in 1994 officieel gekozen werd tot president van het land.

Zuid Afrika heeft een grote biodiversiteit, dat wil zeggen dat er in het land veel verschillende planten en dieren soorten voorkomen. Zuid Afrika heeft 20 nationale parken waarin de bijzondere flora en fauna van het land beheerd worden. Het is mogelijk deze parken te bezoeken onder toezicht van een gids die je een rondleiding kan geven. Grote kans dat je een van de Big Five tegen komt; de grootste wilde dieren van het land die ook op de bankbiljetten staan. De Big Five zijn olifant, leeuw, buffel, luipaard (of cheetah) en de neushoorn.

Maar het land kent ook milieuproblemen zoals watertekorten, watervervuiling, ontbossing en afval. Het chronische watertekort heeft te maken met het feit dat er in het land weinig meren en grote rivieren zijn en er minder regen valt dan in andere landen. Ook kent Zuid-Afrika hoge temperaturen en een lage luchtvochtigheid waardoor de verdamping hoog is. Deze oorzaken zorgen ervoor dat Zuid Afrika een van de droogste landen ter wereld. De vraag naar water wordt steeds groter omdat de bevolking groeit en er per persoon steeds meer water gebruikt wordt. Er zijn steeds meer projecten waarin afvalwater gerecycled wordt en ook is er nu een proefproject bezig waarbij urine uit wc water gefilterd wordt waarna de menselijke poep gebruikt wordt als mest.

Een ander milieuprobleem is de ontbossing. Grote stukken bos verdwijnen om plaats te maken voor landbouwgrond, steden, recreatie of industrie. Ook wordt er hout gekapt om te verkopen. Door het verdwijnen van bomen dreigt gevaar voor verschillende planten en diersoorten die afhankelijk zijn van het bos.

Zero Waste

De overheid heeft in de "Polokwane Declaration" van september 2001 doelstellingen voor het terugdringen van het afvalprobleem geformuleerd: 50 procent vermindering van afvalproductie in 2012 en 100 procent ("zero waste") in 2022. Alle 284 gemeenten in Zuid-Afrika hebben de opdracht hieraan bij te dragen. De overheid denkt dat in deze sector bedrijvigheid en werkgelegenheid kan worden gecreëerd wat erg positief is in verband met de hoge werkloosheid in het land. Maatregelen die worden genomen zijn bijvoorbeeld: minder verpakkingen, vermindering van vervuiling en afvalproductie aan de bron, afvalinzameling en transport, afvalverwerking, herwinning van grondstoffen en het storten van afval.

Het inzamelen van afval heeft zeer positieve resultaten. Frisdrankblikjes worden ingezameld en maar liefst 75 procent wordt hergebruikt. Een grote afnemer van het hergebruikte staal is de auto-industrie in Zuid-Afrika. Hergebruik van papier en karton is tussen 1993 en 2003 met 60 procent gestegen, grote papierverwerkingsbedrijven in Zuid-Afrika halen gebruikt papier op bij bedrijven. Ook het gebruik van plastic is verminderd, was het vroeger zo dat alle boodschappen in verschillende plastic zakjes werden ingepakt, tegenwoordig worden mensen gestimuleerd hun eigen tassen mee te nemen of een duurzamere plastic tas in de winkel te kopen.

AFVAL-PROBLEEM

EN... Actie!

Back to school

Heb je er ook zo'n zin in? De zomervakantie is voorbij, je sproeten beginnen te verbleken en je mag weer naar school... het duurt nog 6 hele weken tot de herfstvakantie...

Hieronder vind je voor iedere week iets leuks.

Week 1

Boeken gekaft, agenda gekocht en je bent klaar om weer te beginnen. Of toch nog op zoek naar een nieuwe outfit? Ga eens naar de kringloopwinkel bij jou in de buurt en zie wat daar allemaal te vinden is!

Week 2

Tijd voor een relax avondje? Nodig een groep vrienden uit en maak je eigen maskertjes (prak een banaan door wat yoghurt en smeer op je gezicht.. word je zijdezacht van!). Ook heel stoer voor jongens hoor:)

Week 3

20 september is het autoloze zondag. Vraag je docenten of zij hun auto een dag willen laten staan. Maak een flyer waarin je uitlegt waarom dit belangrijk is en kijk op www.weekvandevoortuitgang.nl wat er bij jou in de buurt te doen is.

Week 4

Het bos in om noten en vruchten te vinden. Laarzen aan, emmers mee en verzamelen die hazelnoten/bramen/bessen/beukennotjes/kastanjes. Lekker om jam van te maken, taarten mee te bakken of gewoon op te peuzelen.

Week 5

Kook een avond voor je vrienden. Bezoek een natuurwinkel en kijk welke seizoensproducten er in de aanbieding zijn. Wat kun je allemaal doen met pompoen, pastinaak en schorseneren? Kijk op de website van jma@school in de digitale leeromgeving voor een lekker recept.

Week 6

De herfstvakantie begin je goed door... lekker uit te slapen! Om echt in de relax modus te komen kun je de rest van de dag films kijken. Op het youtube channel "non profits&activism" vind je leuke, interessante en bizarre filmpjes over thema's als milieu, klimaatverandering en voedsel.

Het wordt vanzelf herfst :)

cybermannetje®

Werk mee aan een mooiere wereld

Op zoek naar een stage, baan of vrijwilligerswerk op het gebied van milieu, duurzaamheid of mensenrechten? www.oneworld.nl